

'HOOP VOOR DODEN'.

1. Bang en boos.

(KLIK) Ben je bang of ben je boos?

Bij De Wereld Draait Door zat deze week Rene Gude, de denker des vaderlands van dit moment. En volgens hem is de helft van de Nederlanders vandaag bang en de andere helft is boos. Als hij gelijk heeft, zijn jullie dus ook of bang of boos. Het was op de avond van Prinsjesdag, de dag van de harde boodschappen over een diep ingrijpende crisis. Met een haast wanhopige oproep van het kabinet: 'We moeten het samen doen, anders redden we het niet'. Daar was ook een mooi woord voor: participatiesamenleving. Het was ook de dag van een glimlachende premier die erg zijn best doet om (KLIK) positief te blijven. Maar het algemene gevoel in Nederland is er een van achteruitgang, van: 'het gaat niet goed', en van 'we staan machteloos tegenover de systemen die de samenleving beheersen'. 'Geluk en welvaart hebben we niet (KLIK) meer zelf in de hand. En daarom zijn we bang voor wat komen kan en boos op de machten waaraan we overgeleverd zijn'.

In die wereld kom ik vandaag aan met een preek over Ezechiël 37. Met natuurlijk de grote vraag: is dat met elkaar te verbinden?

2. Ballingschap.

Ezechiël is een profeet uit de tijd van de ballingschap. Het grootste, belangrijkste deel van Israël is weggevoerd naar Babel. In Jeruzalem is nog een schamel hoopje bange mensen over. Maar ook zij gaan eraan! (KLIK) Om je voor te stellen wat zo'n ballingschap inhield kun je misschien het beste denken aan een vluchtelingenkamp aan de Turks Syrische grens bv.

(KLIK) Je bent alles kwijt: je huis, je veiligheid, je rechten, je spaargeld, je volksnaam, volksidentiteit is weg (Israël mag er gewoon niet meer zijn). Je bent niemand meer, kunt geen kant op, bent overgeleverd aan onberekenbare machten. Dat geeft natuurlijk een wanhopig, machteloos gevoel. Of, zoals vers 11 het gevoel van Israël verwoordt: "*Onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden.*"

Maar er is meer aan de hand dan een lamelendig dooie boel-gevoel. Want de ballingschap is een (KLIK) **oordeel van God!** En Israël weet dat drommels goed! En als ze het niet weten, vertelt de profeet het ze wel: dit overkomt jullie omdat jullie God hebben losgelaten en dachten dat andere goden en machten jullie een beter, een leuker leven zouden geven! Nu zie je wat daarvan komt!

3. Is de crisis een oordeel van God?

Kun je nou een link leggen tussen dat ballingschap-gevoel van Israël 2500 jaar geleden en het crisisgevoel van vandaag? Op het eerste gezicht misschien niet. Er zijn teveel verschillen. Israël was het volk van de belofte, een speciaal door God uitverkoren volk op weg naar Jezus Christus. Wij kennen vandaag in Nederland ook niet zulke profeten als Ezechiël. Dus moeten we oppassen met al te krasse uitspraken dat de crisis van nu een oordeel van God is.

En toch ...

Ik las vorige week een artikel in Trouw van een andere denker, Rik Torfs. Dat ging ook al over de angst waar Rene Gude het over had. Angst, die veel Nederlanders in de greep heeft. Zijn redenering was als volgt:

- (K) de mens gelooft vandaag in zichzelf en niet meer in God.
- (K) daarom is er de laatste 40 jaar zoveel nadruk gelegd op 'de mens moet zichzelf ontplooien'. Zelfredzaamheid.
- (K) Als je niet meer gelooft in een hiernamaals, een gelukkig leven na dit leven, moet je wel hier en nu je geluk vinden.
- (K) Maar we lopen er nu keihard tegenaan dat dat niet altijd lukt en dat een mens dat ook niet zelf in hand heeft.

- (K) Vandaar de angst en de kramp in de samenleving: we zuchten onder de slavernij van 'je moet gelukkig zijn', 'je moet jezelf kunnen redden', 'je moet participeren'. En als dat niet lukt ben je een mislukkeling, een loser, sta je aan de kant.

Kortom: We hebben geen God meer, maar we geloven in onszelf en komen er nu achter dat we daarmee het perspectief op een echt beter leven kwijt zijn. (K)

Zou je dat geen oordeel van God mogen noemen? Een oordeel over de ik-, heb-, en genotzucht die onder de huidige crisis liggen? Een oordeel van God die laat voelen wat de gevolgen zijn als je Hem loslaat? De ballingschap van Israël laat in het klein zien wat er in het groot aan de hand is met deze wereld sinds de val in zonde. God zei tegen de mens in het paradijs: als je van die boom eet zul je sterven! Als je God wegduwt en zelf als God wilt zijn, ga je dood! Dood ben je als je je niet laat redden door God. Dood ben je als je Jezus Christus niet toelaat in je leven.

Dat is een keiharde boodschap. Verschrikkelijk!!! Als je de consequenties daarvan probeert te overzien en denkt aan de vele, vele mensen die God kwijt zijn! Huiveringwekkend om dat toe te geven. Zonder God ben je dood!

Maar op dat punt moet een mens komen om zich te openen voor verlossing en ingrijpen van God.

4. (K) Door en door dor.

Want er is hoop voor doden! Dat mag Ezechiël zien. En aan de wereld laten zien. De hand van de Heer zet hem neer in een groot dal boordevol dode botten. Dat krijgt in vs. 2 alle nadruk: Letterlijk staat er iets als (K) Hij liep rondom het dal, en nog eens rondom; en het gaat over zeer veel botten, die zeer verdroogd waren. Met andere woorden: Hier is alle leven uit! Alle hoop dus verdwenen! En dan vraagt de HEER hem: mensenkind, wat denk je, kunnen deze botten weer gaan leven. Nee, natuurlijk niet, is dan het 1^e wat je denkt. Maar meteen daar achter aan: ja, wacht even, waarom vraagt mijn grote God dat? Wie is Hij? Zou Hij, de grote Schepper van alle dingen, hier niets mee kunnen? Daarom komt Ezechiël met het antwoord: (K) 'HEER, mijn God, dat weet U alleen!'. Ezechiël geeft het als het ware terug: Heer, ik kijk naar U! En dan moet hij profeteren. En dan luisteren de botten! NB dode botten die luisteren naar woorden van de profeet! En aan het eind staat er dan een onafzienbare menigte. In de vorige vertaling van het NBG staat: (K) een geweldig groot leger. Dat is een woord waar kracht in zit, daadkracht, levenskracht. Het begon met door en door dorre mensenbotten, het eindigt met een volk waar perspectief in zit, power, dynamiek. Een leger, fris als een hoentje, klaar om te strijden voor de koning!

5. De profeet doet zelf mee.

Het bijzondere in dit visioen is dat de profeet zelf moet meedoen. In andere visioenen kan Ezechiël vaak niet anders dan toekijken. Maar hier schakelt God hem in: (K) 'Mensenkind, profeteer!' Spreek die botten aan!

Dat is natuurlijk een hele rare opdracht, toch, jongens en meisjes. Wie gaat er nu tegen een dode staan praten. Zie je het al voor je: dat je tegen een pop (die leeft ook niet) zegt: sta eens op, laat mij daar eens zitten. Dan zou je toch raar staan te kijken als die pop inderdaad uit zichzelf in beweging komt! Praten tegen dode botten. Vreemde opdracht!

Maar (K) doet Jezus niet precies hetzelfde: Jullie kennen dat verhaal wel, he, van Jairus, een belangrijke romein, zijn dochtertje is gestorven. Dan wordt Jezus erbij geroepen, in een kamer vol huilende mensen, want ja, dat meisje is dood, kan dus niks meer. Alle hoop is weg! En dan gaat Jezus doodleuk tegen dat meisje praten: 'Meisje, sta op!', zegt Hij. En het meisje staat op! En een tijdje later is zijn vriend Lazarus overleden. Hij ligt al drie dagen in het graf, is dus echt helemaal dood, daar hoef je niks meer van te verwachten. Maar Jezus gaat voor het graf staan en roept: 'Lazarus, kom naar buiten!'

Zo doet God dat.

Zoals Hij het ook vroeger al deed, toen hij alles schiep. We zongen daarover met psalm 33: Hij spreekt een woord en er ontstaat een machtige schepping boordevol leven! Er is niks en dan zegt hij nu moet er een licht zijn en nu sterren en nu dieren en nu een mens en dan is het er gewoon! Zo machtig is God! Zijn woord maakt dode mensen levend!

Daar ligt het accent op in dit vreemde visioen: vers 4: *‘Profeteer, en zeg tegen deze beenderen: “Dorre beenderen, luister naar de woorden van de HEER...”* En vers 9: *‘Ik profeteerde zoals hij mij gezegd had, en de lichamen werden met adem gevuld. Ze kwamen tot leven en gingen op hun voeten staan: een onafzienbare menigte’*.

Er komt herstel van het dode Israël alleen wanneer het profetische woord van de Schepper weer tot haar doordringt.

(K) Dan komt er een eind aan de ballingschap en dan kan Israël weer tot leven komen, kan er jaren later een Jozef geboren worden en een Maria en een Jezus in Bethlehem. En dan komt er ook een eind aan die andere, grote ballingschap, waar deze wereld zo onder zucht. Aan het oordeel van God, aan de angst en de boosheid bij mensen die zoveel moeten, maar keer op keer keihard tegen hun grenzen aanlopen en dan alle perspectief kwijtraken. Want wat moet je als je deze God niet kent? Wat blijft er over als Jezus je niet redt! Verschrikkelijk, zoveel dood om ons heen!

6. De wereld heeft een kerk nodig.

(K) Daarom heeft deze wereld vandaag een Ezechiël nodig. Is die er dan? Ik zei net dat dat een groot verschil is tussen toen en nu: er lopen geen Ezechiëls meer rond! Nee, maar er is wel een kerk van Jezus die de woorden en het werk van Jezus koestert en bewaart en uitdraagt. Deze wereld heeft een kerk nodig die als een profeet woorden van God spreekt! Een kerk die echt kerk wil zijn. Die niet krampachtig probeert zichzelf overeind te houden en haar eigen instituut en instituties te redden. Maar een kerk die in woord en gedrag van kerkmensen spreekbuis wil zijn van de Machtige God. De Schepper, die maar hoeft te spreken en doden gaan leven! Deze bange en boze wereld heeft een kerk nodig die (K) inspireert omdat zij zelf geïnspireerd is door de wind van God (vs. 9 ...)! Een kerk die als een Ezechiël de vinger weet te leggen bij de zere plekken in de samenleving, (K) ontmaskerend, confronterend, (K) de weg wijzend naar eeuwigdurend goddelijk geluk. Zo houdt de kerk de hoop levend, midden in de dood, die overal om ons heen is.

Liturgie

Welkom
Stilte
Votum
Zegengroet
Amen
Zingen Liedboek 285
Wet (Exodus 20)
Zingen Psalm 33 : 3, 5
Gebed
Lezen (=Tekst): Ezechiël 37 : 1 – 11
Filmpje <http://www.youtube.com/watch?v=amlbCCnNyXk>
Stiltemoment
Zingen GK 45
Kindmoment
Verkondiging
Zingen Psalm 110 : 3
Dankgebed
Collecte
Zingen GK 121 : 1, 3, 5, 8, 9
Zegen
Amen